

Universiteit
Leiden
The Netherlands

The Early Dutch Sinologists : a study of their training in Holland and China, and their functions in the Netherlands Indies (1854-1900)

Kuiper, P.N.

Citation

Kuiper, P. N. (2016, February 16). *The Early Dutch Sinologists : a study of their training in Holland and China, and their functions in the Netherlands Indies (1854-1900)*. Retrieved from <https://hdl.handle.net/1887/37999>

Version: Not Applicable (or Unknown)

License: [Licence agreement concerning inclusion of doctoral thesis in the Institutional Repository of the University of Leiden](#)

Downloaded from: <https://hdl.handle.net/1887/37999>

Note: To cite this publication please use the final published version (if applicable).

Cover Page

Universiteit Leiden

The handle <http://hdl.handle.net/1887/37999> holds various files of this Leiden University dissertation.

Author: Kuiper, Pieter Nicolaas

Title: The Early Dutch Sinologists : a study of their training in Holland and China, and their functions in the Netherlands Indies (1854-1900)

Issue Date: 2016-02-16

STELLINGEN

1. De Chinese taalstudie was, gezien de noodzaak verschillende nauwelijks beschreven dialecten te leren en vanwege het gebruik van ‘klassiek’ Chinees als schrijftaal, voor de Nederlandse *élèves* in de negentiende eeuw veel moeilijker dan voor de hedendaagse studenten sinologie, die het moderne Mandarijn leren.
2. Hoewel de instelling van de leerstoel Chinees in Leiden eerder te danken is aan de persoonlijke ambitie van Schlegel dan aan de toen gevoelde behoefte aan tolken in Indië, heeft de Nederlandse sinologie toch zijn nut bewezen voor de wetenschap en de koloniale overheid.
3. De term ‘tolk’ voor de sinologen in Nederlands-Indië was een formele aanduiding die feitelijk onjuist bleek te zijn. Al spoedig werden zij immers nauwelijks als tolk ingezet.
4. Het geringe gebruik dat door het koloniale bestuur gemaakt werd van de Europese tolken voor de Chinese taal als deskundigen was in de eerste plaats te wijten aan hun slecht omschreven positie binnen de Nederlands-Indische ambtenarij.
5. J.W. Young heeft door zijn kwalificatie van de Chinese eed bij de Nederlands-Indische rechtbanken als “een Westerling in een Chineesch pak kleden” (1881) het hybride karakter van deze eed goed verwoord.
6. De naam ‘Mandarijns’ als aanduiding van de Chinese standaardtaal (*putonghua*, *guoyu*) is om historische en taalkundige redenen eigenlijk beter dan ‘Mandarijn’, maar aangezien ‘Mandarijn’, dankzij J.J.L. Duyvendak, is ingeburgerd, verdient die naam nu de voorkeur.
7. De invoering van *Hanyu pinyin* (de officiële spelling van China) in 1958 is binnen China en voor de sinologen buiten China een zegen. De internationale invoering van *pinyin* door China per 1 januari 1979 voor alle Chinese persoonsnamen en plaatsnamen heeft geleid tot wereldwijde eenheid van spelling van deze namen; tegelijkertijd veroorzaakt *pinyin* echter ook verwarring door het onconventionele gebruik van sommige letters (*a, c, i, j, q, u, x*).
8. De hybride namen Ba-land (*Baguo* 吧國) en Ba-stad (*Bacheng* 吧城) voor Batavia (Jakarta) zijn niet afgeleid van het Nederlandse ‘Batavia’,

maar van de oude, onder Chinezen gebruikelijke naam van deze plaats Kalapa (*Galaba*), gevolgd door het Chinese *guo*, 'land' en *cheng*, 'stad'.

9. Bij het gebruik van de apostrof (scheidingsteken, *geyin hao*) in *Hanyu pinyin* (Chinese spelling) dient men niet het ingewikkelde gebruiksvoorschrift zelf, maar de eenvoudige Chinese standaard interpretatie daarvan toe te passen (alleen vóór klinkers; bijvoorbeeld niet in *dangan* 胆敢, maar wel in *dang'an* 档案).
10. In de periode 1863–1944 werd in de Nederlands-Chinese diplomatie de oude Chinese naam voor Holland 和蘭 (*Hélán*), die op Java normaal was, weer als standaardnaam gehanteerd. Dit anachronistisch gebruik is kenmerkend voor het destijds grotere belang voor Nederland van Indië dan van China zelf.
11. Indien het belang van kennisname van de Chinese literatuur wordt beperkt tot het hokje van 'literatuurwetenschap' of 'zuivere kunst', dreigt het taalkundig, maatschappelijk en psychologisch belang ervan over het hoofd wordt gezien. Het lezen en bestuderen van literatuur verschaft immers essentiële kennis voor een juist begrip en vooral een juist gevoel voor de Chinese taal en cultuur.
12. Tolken in de rechtszaal is voor de beginnende sinoloog-tolk een uitdaging, omdat hij als tolk zijn deskundigheid alleen mag gebruiken als steun voor de vertolking en geen blijk mag geven van zijn kennis van China.
13. De naam 'Sinologisch Instituut' in Leiden is nationaal en internationaal zo gevestigd, dat het wenselijk is die naam op de een of andere wijze in leven te houden.
14. Het voordeel van het in het Engels schrijven van een proefschrift over een negentiende-eeuws Nederlands onderwerp is dat de auteur zo gedwongen wordt het oudere Nederlands te vertalen in modern Engels, waardoor hij tot een beter begrip komt van de inhoud dan door enkel te citeren.